

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm 31 augusti 2018

Direktivet om ett ökat aktieägarengagemang. Förslag till genomförande i svensk rätt. (Ds 2018:15)

FAR har beretts tillfälle att yttra sig över departementsskrivelsen *Ds 2018:15, Direktivet om ett ökat aktieägarengagemang. Förslag till genomförande i svensk rätt (Ju2018/03135/LI)*. FAR vill med anledning av detta lämna följande kommentarer.

1. Revisorns yttrande över efterlevnaden av riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

Enligt 8 kap. 54 § ABL ska revisorn årligen lämna ett yttrande över efterlevnaden av ”de riktlinjer som avses i 51 § och som har gällt sedan föregående årsstämma”. Revisorns ansvar för detta yttrande behandlas i FAR:s rekommendation RevR 8 ”*Granskning av ersättningar till ledande befattningshavare*”.

I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/828 av den 17 maj 2017 om ändring av direktiv 2007/36/EG om uppmuntrande av aktieägares långsiktiga engagemang (ändringsdirektivet) anges i art. 9a vad som gäller om stämman inte antar framlagt förslag till riktlinjer, och att i sådana fall ska bolaget fortsätta att tillämpa tidigare stämmobeslutade riktlinjer eller, om sådana också saknas, tillämpa vad som kan anses vara praxis i bolaget.

FAR anser i och för sig att lagstiftarens ordval ”*gällt* (egen kursiv.) sedan föregående stämma” visserligen kan inrymma även sådana fall att det inte har *beslutats* några riktlinjer vid föregående stämma varför yttrandet även skulle kunna avse tidigare stämmobeslutade riktlinjer eller, vid avsaknad av sådana, vad som anses vara praxis i bolaget. För tydlighetens skull föreslås dock att de olika alternativen som nämns i direktivet, och som anges i 7 kap. 61 § andra stycket ABL, även uttryckligen anges i 8 kap. 54 § ABL.

2. Revisorns ansvar att granska ersättningsrapporten

Det nya kravet på en ersättningsrapport föreslås bli reglerad i 8 kap. 53a § ABL. I ändringsdirektivet anges i art. 9b punkt 5 att bolagets lagstadsade revisor ska kontrollera att styrelsen i sin ersättningsrapport har lämnat den information som krävs. I promemorian bedömer utredaren i kap. 8.3.3 s. 352 att revisorns kontroll i detta avseende uppfylls av den granskning revisorn redan idag gör i samband med

sitt yttrande om huruvida riktlinjerna för ersättningar har följts. I samma kapitel s. 359 bedömer utredaren att ändringsdirektivet ska förstås så att revisorns kontroll även ska avse ersättningsrapportens innehåll och inte enbart att rapporten har offentliggjorts. Slutligen görs bedömningen på s. 360 att införandet av ersättningsrapporten inte kräver att det införs något ytterligare ansvar för revisorn i lag. FAR uppfattar att inget ”ytterligare ansvar för revisorn” innebär att inga ytterligare granskningsåtgärder krävs av revisorn.

FAR menar att revisorn, för att kunna avge ett yttrande om riktlinjernas efterlevnad, sannolikt samtidigt inhämtar revisionsbevis för vissa uppgifter i ersättningsrapporten, men inte för alla uppgifter som utredaren verkar anse. Genom att inte föreslå något tillägg till nuvarande bestämmelse i 8 kap. 54 § ABL ställer sig FAR tveksam till om art 9 c punkt 5 i ändringsdirektivet blir fullständigt implementerat i svensk rätt och om revisorn, i avsaknad härav, har något lagstadgat uppdrag att granska ersättningsrapportens innehåll. FAR anser därför att bestämmelser om revisorns granskningsansvar beträffande ersättningsrapporten (granskningens inriktning, omfattning och rapportering) uttryckligen bör framgå av lag.

3. Väsentlig transaktion med närstående part

Enligt ändringsdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att bolagen offentligt tillkännager väsentliga transaktioner senast vid den tidpunkt då transaktionen slutförs (art. 9c punkt 2). Vidare föreskrivs att medlemsstaterna ska säkerställa att väsentliga transaktioner med närstående parter godkänns av bolagsstämman eller bolagens förvaltnings- eller kontrollorgan (art. 9c punkt 4). Bestämmelserna genomförs enligt förslaget i 8a kap. 7 § ABL som föreskriver att en väsentlig transaktion med närstående part ska underställas bolagsstämman.

Enligt FAR:s mening är ordvalet ”underställa” dubbeltydigt varför det föreslås ersättas med ”godkännas”. Av författningskommentaren (s. 568) kan vidare utläsas att utgångspunkten är att transaktionen, då den underställs bolagsstämmans beslut, ännu inte är slutförd. Detta överensstämmer också med art. 9c punkt 2 och borde framgå av lagtexten.

4. Leo-reglerna

FAR instämmer i utredarens bedömning att det inte bör införas någon särskild revisorsgranskning vad gäller Leo-reglerna.

5. Styrkande av betalning i publika aktiebolag

FAR har ingen erinran mot förslaget i 13 kap. 42 § ABL att inte bara ett revisorsyttrande utan även ett bankintyg ska kunna styrka att betalning har lämnats för samtliga tecknade och tilldelade aktier vid nyemission.

FAR

Karin Apelman
Generalsekreterare